

Szakmai Beszámoló

Zalahaláp

„Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat

2024. év

**Készítette:
Enyingi Tibor
Intézményvezető**

Tartalomjegyzék

- I. Helyzetelemzés**
- I.1. Az intézmény szerkezeti felépítése**
- I.2. Szervezeti felépítés**
- I.3. Tárgyi feltételek**
- I.4. Személyi feltételek**
- II. Szakmai program**
- II.1. Az intézmény alapfeladatai**
- II.1.1. Gyermekjóléti szolgáltatás**
- II.1.2. Családsegítő szolgáltatás**

Tisztelt Elnök Úr!
Tisztelt Társulási Tanács!

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetőjeként előterjesztem beszámolómat az intézmény 2024. évi tevékenységének tapasztalatairól.

I. HELYZETELEMZÉS

I.1. Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat szerkezeti felépítése

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti szolgálat önkormányzatok társulásának keretében önállóan működő költségvetési szervként működik.

Az intézmény megnevezése: „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat

Székhelye: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.

Telephelye: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.

Levelezési címe: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.

Telefonszáma: 87/436-774

Email címe: egyuttegyomasert8318@gmail.com

Felügyeleti szerve: „Lesencéktől a Balatonig” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Társulás Társulási Tanács

Az intézmény alapítói:

Lesenceistvánd település önkormányzata 8319 Lesenceistvánd, Kossuth út 145.

Balatonederics község önkormányzata 8312 Balatonederics, Kossuth u. 84.

Hegymagas község önkormányzata 8265 Hegymagas, Szigliget u. 13.

Lesencefalu község önkormányzata 8318 Lesencefalu, Kossuth u. 46.

Lesencetomaj község önkormányzata 8318 Lesencetomaj, Kossuth u. 51.

Nemesvita község önkormányzata 8311 Nemesvita, Dózsa Gy. U. 8.

Szigliget község önkormányzata 8264 Szigliget, Kossuth u. 54.

Uzsa település önkormányzata 8321 Uzsa, Lázhegy u. 21.

I. 2. Szervezeti felépítés

A Szolgálat által ellátandó alapfeladat:

- Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás
- Házi segítségnyújtás
- Szociális étkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. Törvény

- 39. §-ában meghatározott gyermekjóléti szolgáltatás,
- 40. §-ában meghatározott gyermekjóléti alapellátási feladatok ellátása.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény

- 62. §-ában meghatározott étkeztetés,
- 63. §-ában meghatározott házi segítségnyújtás,
- 64. §-ában meghatározott családsegítés,

I. 3. Tárgyi feltételek

Az intézmény Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91. szám alatti épülete - külön helyiségekkel - lehetővé teszi a bizalmas ügyfélfogadást, az iratanyagok szakfeladatonként történő áttekinthetőbb rendszerezését

Váróhelyiség, interjúszoba rendelkezésre áll, az ügyintézés külön irodahelyiségben végzik az alkalmazottak. Akadálymentes megközelíthetőség biztosított.

I. 4. Személyi feltételek

Az intézmény dolgozóinak száma: 12 fő.

Ebből:

1 fő intézményvezető, vezető gondozói és családsegítő feladatokat, (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás koordinálása) ellátó családgondozó

1 fő családsegítő, intézményvezető helyettes feladatokat ellátó családgondozó

1 fő szociális asszisztens

A tárgyévben **8 fő főállású házi gondozó** látta el a házi gondozással kapcsolatos teendőket az intézménynél.

A házi gondozó munkakör betöltéséhez szociális gondozó és ápoló szakiskola elvégzése szükséges.

Uzsa: 2 fő szociális gondozó 8 órában, szakképzett.

Lesencetomaj, Lesencefalu: 1 fő szociális gondozó 8 órában, szakképzett.

Balatonederics: 1 fő szociális gondozó 8 órában, szakképzett.

Lesenceistvánd: 1 fő szociális gondozó 8 órában, szakképzett.

Szigliget: 1 fő szakképzett gondozó 8 órában foglalkoztatva.

Nemesvita, Lesencetomaj: 1 fő szociális gondozó 8 órában foglalkoztatva, szakképzett.

Állandó helyettesítő: 1 fő szociális gondozó 8 órában foglalkoztatva, szakképzett.

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője, mint a munkáltatói jogkör gyakorlója a I/2000 SzCsM rendelet 6. §-ban 5. bekezdésében foglaltak alapján felmentést adhat a munkakör betöltéséhez szükséges képzési előírások alól legfeljebb 5 évre, amennyiben a dolgozó írásban nyilatkozatot tesz, amelyben 5 éven belül vállalja a munkakör betöltéséhez szükséges szociális gondozó és ápoló szakképzés megszerzését.

Jelenleg **8 fő rendelkezik** a szociális gondozó és ápoló **szakképzéssel**

Valamennyi dolgozót az érzelmi kompetenciáik /szociális érzékenység/ alapján alkalmasnak találom a feladat ellátására. Minden dolgozó közalkalmazottként dolgozik az intézménynél.

2024. évben a **helyettesítő** feladatok ellátására és a **szállítási teendőkre 1 fő** foglalkoztatott dolgozó **8 órában** került alkalmazásra.

II. SZAKMAI PROGRAM

II.1. Az intézmény alapfeladatai:

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszer szervezésének legfőbb célja a szolgáltatásaihoz való hozzáférhetőség területi-, kistérségi-, települési különbségeinek, egyenlőtlenségeinek felszámolása.

A helyi társadalom, szociális, közéleti és közösségi problémáinak feltárása és azok megoldásának segítése. Az egyéni, családi és közösségi szociális segítő szolgálat hatékony működtetése, a szociális és mentálhigiénés problémák, krízishelyzetek megoldásában segítségnyújtás.

Alapelvnek tartom, hogy az intézmény a szolgáltatásokkal igyekezzen kielégíteni az alapvető lakossági szükségleteket, igényeket, a helyi kezdeményezések és a szakmai kompetencia összekapcsolásával. Így - küzdeni az életfeltételek javításáért, a gyermekek érdekeinek védelméért, a fiatalok előnyösebb pályakezdéséért, a családok, az idősek, a nyugdíjasok szociális, mentális problémáinak megoldásáért, kiszolgáltatottságának enyhítéséért.

Az intézmény célja, hogy a működési területén élőknek segítséget nyújtson a szociális munka, különböző formáiban. Abban, hogy kivédjék a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatásokat, illetve abban, hogy képessé váljanak a különböző problémáikat önállóan is megoldani. Célja az intézménynek az is, hogy elősegítse a településeken élő családok marginalizálódásának csökkenését.

További célok:

- A szociális ellátórendszer szolgáltatásaihoz való hozzáférhetőség területi-, kistérségi-, települési különbségeinek, egyenlőtlenségeinek felszámolása.
- A kistérség szociális problémáit hatékonyan kezelni tudó, biztos és naprakész ismeretekkel rendelkező szakembergárda, valamint az innovatív kezdeményezéseket befogadó, alkalmazó és fejlesztő intézményrendszer kialakítása.
- A társadalmi befogadás és beilleszkedés elősegítése az önellátás elérhetőségének megteremtése a kistérség problémás élethelyzetben élő lakói számára.
- Váljon hangsúlyossá a saját környezetben történő gondozás.
- A szociális területen kialakult alapellátó rendszerek összehangolt és hatékonyságnövelő fejlesztése.

Ellátottak köre

- a) alacsony jövedelemmel rendelkező személyek, családok
- b) életvezetési, életmód, gyermeknevelési problémával küzdő személyek, családok
- c) magatartási problémás gyermekek
- d) krízishelyzetbe kerülők (pl válás, gyermekelhelyezés, szeretett személy elvesztésével járó traumatizáló hatás)
- e) időskorúak
- f) egyedülálló személyek
- g) csökkent munkaképességű személyek
- h) fogyatékos személyek
- i) szenvedélybetegek
- j) hajléktalanok
- k) egészségügyi problémával küzdő személyek
- l) pszichiátriai betegek
- m) munkanélküli személyek
- n) szociális, életvezetési és mentálhigiénés sérültek
- o) veszélyeztetettek (gyermekek, felnőttek egyaránt)

Az intézmény alapfeladatai:

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat négy szakfeladatot lát el: a **gyermekjóléti szolgáltatást**, a **családsegítést**, a **szociális étkeztetést** és a **házi segítségnyújtást**.

II.1.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A 15/1998. (IX. 30.) NM rendelet (a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) értelmében előterjesztem beszámolómat a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységéről a 2021. évi statisztikai adatok alapján.

A Gyermekjóléti Szolgáltatás – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési – oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, valamint feladatai közé tartozik a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.

Feladataink közé tartozik, hogy az ellátandó településeken minden gyermek és szülő megfelelően tájékozódjon a jogairól és az ellátásokról. Munkánk során igyekszünk folyamatosan megjelenni a települések közéletében. Fontos számunkra, hogy a lakosság ismerje szolgálatunk munkáját, tevékenységét, hogy a problémáikkal tudjanak a szolgálatunkhoz fordulni.

Gyermekjóléti szolgáltatás esetén az ellátási terület:

Balatonederics község közigazgatási területe,

Lesencefalu község közigazgatási területe,

Lesenceistvánd település közigazgatási területe,

Lesencetomaj község közigazgatási területe,

Nemesvita község közigazgatási területe,

Uzsa település közigazgatási területe.

Zalahaláp község közigazgatási területe.

Nagyon fontos, hogy a családgondozás önkéntes alapon történjen, mert csakis ebben az esetben várható el, hogy a családtagok aktívan részt vegyenek a gondozási terv megvalósításában. Ennek érdekében azonban meg kell nyerni a családtagokat céljainknak.

Alapelvnek tekintjük, hogy az elvárt pozitív minta megerősítése sokkal inkább fejlesztő hatású, mint a nem elfogadott viselkedés állandó korrigálása, hangsúlyozása.

A segítő szakember célja nem a probléma megoldása, hanem a kliens felkészítése arra, hogy idővel saját maga tudja megoldani gondjait, problémáit.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2024. évi gondozási tevékenysége Zalahaláp településen

1. számú táblázat

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembé vétel	Nevelésbe vett
1.	Összesen	0-2 év	2	-	-
2.		3-5 év	-	1	-
3.		6-13 év	-	3	-
4.		14-17 év	1	-	-
5.	Összesen (01-04. sorok)		3	4	-
6.	Családok száma		3	1	-

Gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége az intézmény ellátási területére vonatkozóan 2024. évben.

2. számú táblázat

3.

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel
1.	Összesen	0-2 év	5	2
2.		3-5 év	4	2
3.		6-13 év	8	9
4.		14-17 év	3	
5.	Összesen (01-04. sorok)		20	13
6.	Családok száma		11	4

A gyermek veszélyeztetettsége: olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Veszélyeztetettségi tényezők:

Lakáskörülmények

- Lakás és környékének rossz állaga, higiénés állapota
- Túlzsúfolt lakás, mennyire biztos a lakóhely
- Élősködők és rágcsálók nagyszámú jelenléte

Életmód

- A szülő egészségi állapota (pszichiátriai betegség, tartós betegség, fogyatékoság)
- Szenvedélybetegségek jelenléte (alkohol, drog, játék)
- A felügyelet hiánya bármely családszerkezetnél
- A szülők konfliktusos kapcsolata egymással (válás, agresszió egymással szemben)
- Az alacsony jövedelem helytelen beosztása
- Erkölcstelen életvitel (szexuális magatartás, bűnöző életmód)

Elhanyagolás

- Testi elhanyagolás: éheztetés, gondozási hiányosságok
- Érzelmi elhanyagolás: ingerszegény környezet, szeretethiányos szülő – gyerek kapcsolat, közömbösség
- Értelmi elhanyagolás: nem kíséri figyelemmel a szülő a gyermek iskolai munkáját

Agresszió

- Fizikai agresszió a gyermekkel szemben: szexuális zaklatás, bántalmazás
- Leleki agresszió a gyermekkel szemben: érzelmi zsarolás, kiabálás, veszekedés, túlzott szigor
- Felelőtlen, következtelen szülői magatartás a gyermeknevelésben

A gyermekjóléti szolgálat egész éves munkájának nagyobb részét a veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztetettség csökkentése és megszüntetése teszi ki. A munka azért is nagyon összetett, mivel maga a veszélyeztetettség is komplex fogalom. Több tényező együttesen hozza létre. Szinte nincs olyan eset, ahol csak és kizárólag egy veszélyfaktor adja a veszélyeztetettség alapját. A legfontosabb és legjellemzőbb veszélyfaktorok a mai rendszer tekintetében: anyagi problémák, párkapcsolati problémák, munkanélküliség, idő hiánya és az előző faktorok okozta feszültség következményeként a gyermeknevelési problémák, szülők közötti konfliktusok, érzelmi elhanyagolás, néha bántalmazás. Ezen faktorok oda-vissza kölcsönhatásban állnak, így gyakran több faktor együttes megléte alakítja ki a veszélyeztetettség tényét.

Az **alapellátás**, a veszélyeztetettség megelőzésére irányuló gondozási forma, a **védelembe vétel hatósági intézkedés**, mely a veszélyeztetettség megszüntetésére irányul.

A családgondozó az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető – e az önként igénybe vehető alapellátásokkal vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van – e szükség

Az alapellátás megszűnésének oka lehet a családgondozás eredményessége, a 18. életév betöltése, valamint más településre történő elköltözés. A megszűnés nem minden esetben tekinthető véglegesnek, vannak családok, akik rövid időn belül visszakerülnek az ellátásba, mivel a pozitív változásokat nehezen tudják hosszabb távon fenntartani, így ismét a szolgálat látókörébe kerülhetnek.

Abban az esetben, ha az alapellátás során a *gyermek vagy a család nem tanúsít együttműködő magatartást*, a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések közül javaslatot tehet a Járási gyámhivatalnak a **gyermek, védelembe vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére.**

2024. évben Zalahaláp településen 4 fő védelembe vett gyermek volt a nyilvántartásában.

Védelembe vétel: A gyermekjóléti szolgálat - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - javaslatot tesz a gyermek, védelembe vételére, ha előzetesen megkísérelte a gyermek veszélyeztetettségét alapellátás keretében megszüntetni, de az a gyermek és/vagy a szülő együttműködése hiányában nem vezetett eredményre. A védelembe vétel hatósági intézkedés, a gyámhivatal rendeli ki a családgondozót a családdal, gyermekkel kapcsolatos feladatok megvalósításához.

A védelembe vétel során a családgondozó gondozási – nevelési tervet készít a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjait kitöltve, a Gyvt. 68.§ (4) bekezdésében meghatározott határidőre a szülő, a gyermek, az érintett személyek és – szükség esetén – szakemberek bevonásával.

A gondozási – nevelési terv tartalmazza a veszélyeztető körülmények megjelölését, a védelembe vételhez szükséges változásokat, ennek elérése érdekében a családgondozó, más szakemberek, szülő és a gyermek feladatait határidők megállapításával. A védelembe vétel során a családgondozó feladata: gondozási-nevelési tervben foglalt feladatok teljesítésének segítése, az érintett családtagok együttműködésének megnyerése a gondozás során, hogy sor kerülhessen a védelembe vétel megszüntetésére.

Gyámhivatal tájékoztatása – felülvizsgálat keretében – a védelembe vétel keretében történő gondozás tapasztalatairól.

Amennyiben a gondozási-nevelési terv megvalósítása szülő és a gyermek nem megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges, a családgondozó írásban jelzi ezt a tényt a Járási gyámhivatalnak, illetve felhívja a gyermek és a szülő figyelmét arra, hogy a védelembe vétel eredménytelensége miatt a gyermekvédelmi gondoskodás más formájára kerülhet sor. **(ideiglenes hatályú elhelyezés → nevelésbe vétel →szakellátás)**

Szakellátásban lévő gyermekek családjainak gondozása az adott településen

4. számú táblázat

Megnevezés	Gondozottak száma
Családok száma	-
Ezen családok szakellátásban lévő gyermekeinek száma	-

Szülői felelőtlen magatartás, értelmi fogyatékos gyermekét veszélyeztető magatartás miatt került sor az ideiglenes hatályú elhelyezésre. A gyermek jelenlegi gondozási helyén speciális, értelmi képességének megfelelő, fejlődéséhez szükséges szakemberek által történő folyamatos gondoskodásban, ellátásban részesül. A nevelésbe vett gyermekek gyámjaival, a nevelőszülővel, valamint vérszerinti családjukkal a gyermekjóléti szolgálatnak kapcsolatot kell tartani, elősegítve a gyermek és szülei közötti kapcsolattartást.

A szolgálatunk részéről a nevelésbe vett gyermekekkel a személyes kapcsolattartás fontos feladattá vált a gyermek, gondozási helyén történő látogatással. A szülőket a tervszerű gondozás során megpróbáljuk alkalmassá tenni, hogy a gyermekek visszakerülhessenek vérszerinti családi környezetükbe.

Az állam fontos feladatának tekinti a gyermekek családjukba történő visszagondozását, a módszertani intézmény hangsúlyozott ellenőrzési szempontnak tekinti ennek megvalósulását.

A szolgálatnak feladata az **utógondozás** biztosítása is. Az utógondozás – amelyre a nevelésbe vétel megszűnése után kerül sor – elősegíti a gyermek családi környezetbe történő visszailleszkedését. **2024. évben nem volt utógondozott gyermek a településen.**

Bűnelkövető gyermek - és fiatalokóról nem érkezett jelzés a tárgyévben.

Zalahaláp településen 2024. évben 1 válsághelyzetben levő várandós anya volt.

A gyermekjóléti szolgálat elsődleges célja e tekintetben a prevenció, azaz, hogy elkerülje a terhesség kapcsán felmerülő veszélyeztető tényezők megjelenését, mint pl. titkolózás, tagadás, egészségügyi ellátás megkerülése.

Segítő szakemberként fontos, hogy támogassuk a várandós anyákat és családjaikat. Támogassuk úgy, hogy ne kelljen eltitkolni terhességüket, esetleg bántani a magzatot, önmagukat. Közösén kell megtalálni azt a megoldást, amely egyaránt szolgálja az anya, a születendő gyermek és a társadalom érdekeit.

A Gyermekjóléti Szolgáltató tevékenység a kezelt (elsődleges) probléma típusa szerint az adott településen

4. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Kezelt problémák száma
1	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	-
2	Gyermeknevelési	-
3	Gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézség	-
4	Lelki, mentális	1
5	Családi konfliktus	-
6	Szülők vagy a család életvitele	3
7	Szülői elhanyagolás	-
8	Családon belüli bántalmazás	-
9	Fogyatékoság, retardáció	-
10	Szenvedélybetegségek	-
11	Összesen (1-10. sorok)	4

Az előző évekhez képest a statisztikai számadatokat figyelembe véve, az elsődleges probléma a társadalmi szinten jelentkező életviteli, gyermeknevelési problémák, amiket a családok rossz szociális helyzete (munkanélküliség, elhelyezkedési, megélhetési, lakhatási problémák) és a szülők életvitele okoz. A családok problémái, - amelyeket valamilyen módon kezelni kell - az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem a problémák egymással kölcsönhatásban, halmozottan fordulnak elő.

A mentálisan sérülékeny szülők gyermekei állandó feszültség helyzetben élnek, ezért szolgálatunk részéről elő kell segíteni a stresszel való egészséges megküzdési formák kialakítását. Mindezt családlátogatások, iskolai fogadóórák keretében tesszük.

Széleskörű ismereteket igényel a szakmai munka végzése. A tárgyévben a gyermekek magatartásproblémáit, a szülők gyermeknevelési nehézségeit, pszichés problémáit felismerve egyre több gyermeket és szülőt közvetítettünk más szolgáltatásba (pl. nevelési tanácsadó, pszichológus, ideggondozó).

A gyermekek lelki egészsége érdekében a társszervekkel közös együttműködéssel igyekszünk orvosolni a gyermekeknél, szülőnél felmerülő pszichés problémákat, ezzel együtt megtalálni a beavatkozási pontokat.

A gyermekjóléti és a családsegítői feladatok mára már nehezen határolhatók el egymástól. Folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk a családtámogatási ellátásokat érintő változásokat, információt nyújtunk a pénzbeli ellátásokról, munkaerő piaci kapcsolódásokról.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége a tárgyévben az adott településen

5. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma
1	Információnyújtás	61
2	Segítő beszélgetés	39
3	Tanácsadás	38
4	Hivatalos ügyekben való közreműködés	8
5	Családlátogatások száma	84
6	Közvetítés más szolgáltatásba	6
7	Első védelemben vételi tárgyaláson való részvétel	-
8	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	Átmeneti nevelésbe vétel/ Védelemben vétel
9		-
10	Közvetítés Család és Gyermekjóléti Központoz	10
11	Hátralékkezelés	14
12	Szakközi megbeszélés	6
13	környezettanulmány elkészítése	1
14	Esetkonzultáció	42
15	Adományközvetítés	1
16	Jogi tanácsadás	2
17	Összesen (1-16. sorok)	312

Látogatások során a szülőket gyermeknevelési, életmód- és életvezetési tanácsokkal látjuk el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek test, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi.

A kommunikáció fontos eszköze a munkavégzésnek, de nemcsak a kapcsolattartás eszköze, hanem gyakran a családon belüli konfliktusok melegágya is. Holott némi odafigyeléssel, empátiával a legtöbb probléma áthidalható lenne.

Az elmúlt év tapasztalatai alapján a családgondozások során a szülők számára a segítő beszélgetések szükségességét véltük tapasztalni. Megfigyelhető, hogy a gyermekek magatartási problémáinak oka felsőbb szinten, a család működési zavarában keresendő, vagyis a gyermek a családtagok közötti diszharmonikus kapcsolat tűnethordozója. A magatartászavarral küzdő gyermekek számára szükség esetén családterápiát kezdeményezünk a családtagok bevonásával.

A társadalmi - gazdasági nehézségek (munkanélküliség, megélhetési problémák, az említett idő hiánya) az ezzel együtt járó mindennapos feszültség egyre nagyobb terhet ró a szülőkre, amely miatt egyre nehezebben képesek a nyugodt családi légkör biztosítására. A szülői elhanyagolás (minőségi törődés, tartalmas foglalkozás hiánya) és a szülők- vagy a család életviteléből adódó problémák, gyermeknevelési problémák eredője legtöbb esetben az anyagi, megélhetéssel kapcsolatos probléma. A szolgálatunk által nyújtott gyermeknevelési tanácsadás szolgáltatást egyre több szülő veszi igénybe, akár egyszeri tanácsadás keretében. A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel folyamatos esetkonzultációt tartva segítjük egymás munkáját.

A családgondozó munkája során alkalmazott módszerek:

- Problémafeltáró beszélgetés,
- Segítő beszélgetés,
- Célzott beszélgetés,
- Tanácsadás (életvezetési, mentális, jogi, pszichológiai)

Szolgáltatások köre:

- Gyermeki jogokról, a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, valamint a támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- Tanácsadás, segítő beszélgetések
- Hivatalos ügyek intézésének segítése
- Pszichológiai tanácsadás → nevelési tanácsadó (pszichoterápia, családterápia)
- Szabadidős programszervezés (játsszóházak)
- Szükséges szolgáltatáshoz (anyagi, természetbeni) jutás elősegítése

Iskolai igazolatlan hiányzások/iskoláztatási támogatás megvonása

10 óra igazolatlan mulasztás esetén az iskola, jelzést küld a gyermekjóléti szolgálatnak és a gyámhatóságnak, majd a hatóság figyelmezteti a szülőt, a jogkövetkezményekre. 30 óra igazolatlan hiányzás már szabálysértési eljárást von maga után. A gyermekjóléti szolgálat a családot, szülőt, gyermeket felkeresi otthonában, intézkedési tervet készít, a tankötelezettség teljesítése érdekében.

50 igazolatlan óra esetén az iskola a jelzést megküldi a gyámhivatalnak az 50 óra igazolatlan mulasztás tényéről. Hatósági intézkedés keretében a 16 év alatti gyermeket védelembe veszi, a családi pótlék (iskoláztatási támogatás) 3 hónapra megvonásra kerül. A védelembe vétel során a gyámhivatal kötelezi a szülőt és a gyermeket bizonyos magatartásformákra, ezek megszegése súlyosabb hatósági intézkedéseket is maga után vonhat.

A fent leírtak esetén nagyon fontos a szülő/gondviselő, illetve a tanuló szoros együttműködése az iskolával és a gyermekjóléti szolgálattal. Az ifjúságvédelmi felelős az iskolában tanácsadás keretében folyamatosan segíti a gyermeket az erkölcsi nevelésben, felhívja a figyelmét a magatartási szabályokra, erősíti a pozitív magatartási normákat, emellett fontos a megfelelő szülői kontroll, valamint a feladatok teljesülésének segítése, ellenőrzése a családgondozó által.

A különböző nevelési- oktatási intézményektől 1 jelzés érkezett, a magas számú iskolai hiányzásokkal kapcsolatban.

Észlelő és jelzőrendszer működése a gyermekvédelemben

Munkánkat 2024 évben is a törvényi háttér alapján készített, szakmai programunkban precízen meghatározott alapelvek és célok mentén végeztük. Ezek az alapelvek segítik elő, hogy a gyermekjóléti szolgáltatások hatékonyan támogassák a gyermekeket és családjaikat. A munka gerince a következő pilléreken nyugszik:

- Gyermekek érdekének prioritása
- Családközpontúság
- Prevenció-krisisintervenció, mely a kockázat csökkentés mellett a kárenyhítést is magában hordozza
- Hozzáférhetőség, elérhetőség
- Egyénre szabott megközelítés

Nehézségek, és enyhítő körülmények:

Tudjuk, hogy a szociális feladatok terhet jelentenek a fenntartó önkormányzatok számára. Valamint mély fájdalommal, de el kell ismernünk, hogy a gyermekvédelmi rendszer ráomlott a benne lévőkre, haldokló sóhajtásai sajnos ritkán jutnak el a megfelelő plénumra. A rendszer abúzus, a rendszer tehetetlensége ránk is hat, sok energiát elvesz tőlünk.

Ám ami nagyban enyhíti a terheinket, fokozza jó-, vagy jobb létünket, az a fenntartó megértő gondoskodása. Hálásak és megelégedettek vagyunk abban a tekintetben, hogy a társult települések vezetői, közvetlen munkatársaik megértik, és érzékelik munkánk validitását, hatékonyságát.

A pozitívumok között elsősorban említendő a szakmai együttműködés, mivel a hatékony gyermekjóléti szolgáltatáshoz elengedhetetlen az ellátásban részt vevő szakemberek, intézmények és a családok közötti szoros együttműködés. Mint fentebb rámutattunk elsődleges a fenntartóval való kapcsolat. Emellett a szakmai partnerekkel való kooperációnk is kiváló. A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolca Járási Hivatalának Hatósági és Gyámügyi Osztályának ügyintézőivel közvetlen, élő kapcsolat, a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet Család - és Gyermekjóléti Központjának munkatársaival a mindennapokban megvalósuló szoros és hatékony szakmai munka. Szakmai együttműködésünk több irányban is megvalósul a Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálattal is. Kiemelendő a területi védőnői szolgálatok szakembereivel való együttműködés. A közös látogatások a napi szintű információ csere, a bizalmi viszony, a magas színvonalú szakértelem, mind-mind az ellátott gyermekek jólétéért, veszélyeztetettségének megszüntetéséért folyó küzdelemink karakteres tartó oszlopa.

Fontos eredménynek tartjuk, hogy a családorvosokkal és gyermekorvosokkal történő együttműködésünk számottevően erősödött. Az egészségügyi ellátó rendszer szakembereivel nagymértékben szélesítettük a kapcsolati hálónkat, mint például a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház Gyermek- és Ifjúsági Pszichiátriai Szakrendelés és Gondozó szakembereivel. Személyes kapcsolatot ápolunk a vezető főorvossal, valamint a szakrendelés szociális munkásával, több gyermekpszichiáterrel, az asszisztenciával. Szintén napi szintű a kapcsolattartás a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel. A területileg ellátott gyerekek oktatási intézményeivel, iskolákkal, óvodákkal kapcsolatban is minőségi ugrást sikerült elérni. A területeinket ellátó rendvédelmi szervek dolgozói, a körzeti megbízottak minden esetben segítik munkánkat, szükség esetén kísérik a családsegítőt a veszélyesnek ítélt látogatások során, garantálva annak biztonságát. Valamint kérésünkre elkészítik és továbbítják az intézkedésekről a feljegyzéseket, az ügyek kezelését szakmai konzultációval segítik. Munkánkat mindig készségesen támogatják az önkormányzatok szociális ügyintézői.

A szolgáltatás sikerességének elsődleges és elengedhetetlen eleme a gyermek, valamint a szülők, a családi mikrokörnyezet bevonása. A döntésekben és az ellátás folyamatában a szülők, a család aktív részvételére van szükség. Sok esetben ez a pont rejti a legnagyobb nehézséget, de a hatékonyság kulcsát is. A családi rendszerben lévőknek érezniük kell, hogy helyzetükre való tekintet nélkül, ítélet mentesen, teremtettségükben való teljes elfogadottságukban, tisztelettel, partneri együttműködésben folyik a tevékenység, az ellátás.

Elmondható, hogy a ránk bízott családok szinte mindegyikével sikerült kialakítani a kívánt partneri viszonyt. Bizalommal teszik a kezünkbe nehézségeiket, egyre bátrabban és természetes módon kérnek segítséget.

Tervek 2025-ben:

A falugondnokokkal való kapcsolat alakítása. Ennek egyik célja, hogy az érintettek körében előtérbe segítsük azt a fajta gondolkodást, melyben mindig szem előtt tartják, hogy a jelzőrendszernek fontos tagjai. Elengedhetetlennek érezzük edukálni a falugondnokokat, tanyagondnokokat a gyermekek veszélyeztetettségének felismerésében.

Tervezzük, hogy a területi pedagógiai intézményekkel történő együttműködés során heti rendszerességgel biztosítunk mentálhigiénés beszélgetésre alkalmakat, mind a gyermekek, de szükség esetén a pedagógusok számára is.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma a tárgyévben az adott településen

6.számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1	Egészségügyi szolgáltató	1
2	ebből védőnői jelzés	1
3	Szociális szolgálat	1
4	Közoktatási intézmény	1
5	Rendőrség	-
6	Ügyészség, bíróság	-
7	Pártfogó felügyelet	-
8	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
9	Allampolgár	-
10	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
11	Munkaügyi hatóság	-
12	Összesen	4

Nagyon fontos szerepe van a probléma megoldásban a jelzőrendszeri tagok időbeni információinak és a megoldásban való aktív közreműködésüknek. (A táblázat az írásban megküldött esetjelzések számát mutatja.) Munkánk során nagy segítségünkre voltak az önkormányzatok, közös hivatalok, és az intézmények vezetői, dolgozói.

A településen az észlelő- és jelzőrendszeri tagok együttműködése jónak mondható. A jelzőrendszeri tagok rendszeresen élnek jelzési kötelezettségükkel, törekednek arra, hogy eredményes munkát végezzenek és a kialakult problémákat mihamarabb orvosolni lehessen. A jelzőrendszer tagjaival való kitűnő együttműködés fontos feltétele a hatékony munkavégzésnek.

A gyermekjóléti szolgálat az együttműködés, valamint az észlelő- és jelzőrendszer tagjai tevékenysége összehangolása érdekében esetmegbeszélést és szakmaközi értekezletet tart.

Prevenió szerepe a gyermekjóléti szolgáltatásban

Szolgálatunk kiemelt helyen említi az **iskolai szociális munkát**, a prevenió megvalósítását. A gyermekekkel való kapcsolatfelvétel során elsődleges célunk, hogy elősegítsük a gyermekek számára, a pozitív gondolkodást, önmaguk, társaik és más emberek elfogadását. Meg tudják ismerni, hogy miben jók, mik a nehézségeik, hogyan tudnak azokkal megküzdni. Ennek érdekében közösségépítő csoportfoglalkozásokat tartottunk az általános iskolás gyermekek számára.

Jövőbeni céljaink

Ellátási területeinken a művelődésszervezőkkel, oktatási intézményekkel együttműködve, a gyermekek testi, lelki, erkölcsi, szellemi fejlődését elősegítő, preveniós tevékenységet szolgáló klubfoglalkozások szervezése.

Segítségnyújtás a szülők számára a gyermekek felügyeletének az ellátásához, a gyermek hasznos szabadidő eltöltéséhez.

Szülőkkel és gyerekekkel közös programok szervezése, hogy elősegítsük a szülők és gyermekeik kapcsolatának a kialakítását, a közös együttlétet.

Lesencetomaj, 2025. január.21.

Tisztelettel:

Enyingi Tibor
Intézményvezető

II. 1.2. Családsegítő Szolgáltatás

Feladata a mentális, életvezetési, szociális gondokkal küzdő személyek, családok segítése. Igényelheti bárki, kiemelten munkanélküli, adósságterhekkel, lakhatási problémákkal küzdő, illetve fogyatékos, krónikus-, pszichiátriai-, szenvedélybeteg személy.

A családsegítés térítésmentes szolgáltatás.

Családsegítés esetén az ellátási terület:

Balatonederics község közigazgatási területe,
Lesencefalu község közigazgatási területe,
Lesenceistvánd település közigazgatási területe,
Lesencetomaj község közigazgatási területe,
Nemesvita község közigazgatási területe,
Uzsa település közigazgatási területe.
Zalahaláp község közigazgatási területe.

A családsegítő szolgáltatást igénybevevők száma a tárgyévben nem és korcsoport szerint Zalahaláp településen

/1. táblázat/

Sor-szám	Nem, életkor	14-17 év	18-34 év	35-49 év	50-61 év	62 fölött	Összesen
1	Férfi	-	1	-	-	-	1
2	Nő	-	3	1	-	-	4
3	Összesen	-	4	1	-	-	5

A családsegítő szolgáltatás:

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés, életvezetési problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogó felügyelői és a jogi segítségnyújtó szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak, és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató feltérképezi az ellátási területen élő szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét és személyesen felkeresve tájékoztatást nyújt a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- A családgondozást, vagyis a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást
- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- Közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élő, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Családgondozói feladatok:

- a) a veszélyeztetettség, illetve a krízishelyzet megszüntetése érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket,
- b) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt,
- c) szociális és egyéb információs adatokat gyűjt az ellátást igénybe vevő megfelelő tájékoztatása érdekében,
- d) pszichológiai, jogi és egyéb tanácsadást szervez,
- e) szervezi az aktív korú nem foglalkoztatott személyek együttműködési programját,
- f) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programokat szervez (üdültetés, táboroztatás, gyermekfelügyelet stb.) a működési területén élő lakosság számára,
- g) segítséget nyújt az egyének, a családok kapcsolatkézségének javításához,
- h) segíti speciális támogató, önszolgáltató csoportok szervezését, működtetését.
- i) segíti a hivatalos ügyek intézését,
- j) együttműködik más intézményekkel, társadalmi szervezetekkel, csoportokkal

Célja, hogy a családok, illetve az egyének szociális és mentálhigiénés problémáik megoldásához megfelelő segítséget kapjanak. A családsegítés sokrétű, komplex segítő szolgáltatás, amelynek keretébe tartozik többek között a család életvitelét hátrányosan befolyásoló okok feltárása és közreműködés azok megszüntetésében; segítő beavatkozás krízishelyzetekben, családi problémák esetén; természetbeni, anyagi és személyes támogatásokról történő tájékoztatás.

A szolgáltatást igénybevevők elsődlegesen hozott problémái /2. táblázat/

Sor-szám	A probléma típusa	Esetek száma
1	Életviteli	3
2	Családi - kapcsolati	-
3	Lelki - mentális	1
4	Anyagi	-
5	Foglalkoztatással kapcsolatos	-
6	Ügyintézési nehézségekben segítségkérés	-
7	Információ hiány	-
8	Gyermeknevelési problémák	-
9	Összesen	4

A korábbi évekhez hasonlóan a tartós munkanélküliség miatti a foglalkoztatási nehézség, a lakosság eladósodása emelkedik. Jellemző a közüzemi díjhátralékok felhalmozódása. Víz, gáz, villanyszámla elmaradások, valamint banki hitelek törlesztési problémái emelkedtek számottevően. A szegénység egyre szélesebb körben jelenik meg. A létfenntartáshoz kapcsolódó kiadások, valamint a közüzemi díjak rendezésének elmaradásaiból következő adóság csapdába került családok csak az utolsó pillanatban fordulnak segítségért. Ilyenkor legtöbbször csak a közszolgáltatók felé részletfizetési kérelmek, segély kérelmek szerkesztésében tudunk segíteni és életvezetési tanácsadással tudunk élni. Az életviteli, lelki- mentális problémákat leginkább a szenvedélybetegségek az alkoholizmus, okozza. A környezettel való állandó ütközésekben, a társadalmi normák megszegésében, konfliktusokban nyilvánul meg, amely a család működésében súlyos zavarokat okoz. A probléma speciális jellegéből adódóan a segítségnyújtás ki kell, hogy egészüljön a szakellátás igénybevételével. A kliensek ügyintézés és információ tekintetében a helyi önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokról, jogosultsági feltételekről kérnek információt. A Polgármesteri Hivatallal való együttműködés a kliensek érdekében jól működik.

Ezen túlmenően segítséget nyújtunk okiratok pótlásában, szakellátással való kapcsolatfelvételben is.

Demográfiai mutatók alapján növekszik az idősek aránya. A tradicionális nagycsaládok, amelyek generációról generációra adták át az ismereteiket, és az idő múlásával természetes támaszt jelentettek ma már csak néhol találhatók meg. Sok idős embernek a gyermekei távol élnek, munkahelyüket nem adhatják fel, így a gyermekek, egészségi problémával küzdő, magukra maradt idős emberek mesterséges támaszt jelentő intézményekhez fordulnak segítségért.

Köszönetemet fejezem ki a szociális és gyermekjóléti szolgálat munkáját segítő szakembereknek.

Lesencetomaj, 2025. január.21.

Tisztelettel:

Enyingi Tibor
Intézményvezető